

REPUBLIKA HRVATSKA

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA IZMJENA
I DOPUNA DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE I FINANCIJSKIH
PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA ZA 2020. GODINU

Zagreb, svibanj 2020.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	8
4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	12
4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji.....	13
4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji	15
4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja	16
5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	17
6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	18
7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE.....	20

1. UVOD

Pandemija koronavirusa ima iznimno negativni zdravstveni, socijalni i ekonomski utjecaj na globalnoj razini pa tako i u RH. Od ožujka 2020. godine na razini čitave RH provode se epidemiološke mjere, uključujući i mjere socijalne izolacije s vrlo nepovoljnim utjecajem na gospodarsku aktivnost koja je smanjena ili obustavljena na gotovo svim područjima, osim onim neophodnim za funkcioniranje društva. U prvoj fazi, ključni naponi bili su prvenstveno usmjereni na zaustavljanje širenja koronavirusa i sprječavanje neodrživih pritisaka na sustav javnog zdravstva. Povrh svega navedenog, 22. ožujka 2020., Zagreb i okolicu pogodio je najsnažniji potres u proteklih 140 godina uzrokovavši velika infrastrukturna oštećenja i dodatan pritisak na funkcioniranje javnih službi. Žuran odgovor na ove izazove kao i smanjena gospodarska aktivnost dovode do snažnih izazova i za fiskalnu politiku te dosadašnje pozitivne fiskalne pokazatelje. Naime, u protekle četiri godine ostvareni su značajni naponi na području konsolidacije javnih financija. Nakon što je RH u lipnju 2017. izašla iz procedure prekomjernog proračunskog manjka, u naredne tri godine bilježi se proračunski višak i snažno smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to za više od 11 postotnih bodova u odnosu na kraj 2015. godine. Time je stvoren fiskalni prostor za brzu i snažnu fiskalnu potporu za održavanje zaposlenosti i cjelokupne gospodarske aktivnosti kao odgovor na ovu krizu.

Kako je postalo nedvojbeno da pandemija koronavirusa vrlo negativno utječe na gospodarsku aktivnost, Vlada RH je 17. ožujka 2020., a potom i 2. travnja 2020. donijela dva sveobuhvatna i ciljana paketa gospodarskih mjera. Njihov cilj je prvenstveno pomoći privatnom sektoru kao nositelju gospodarske aktivnosti da što uspješnije prebrodi krizu kroz očuvanje radnih mjesta, isplatu plaća, odnosno rješavanje problema nelikvidnosti onima čija je poslovna aktivnost smanjena. Također se želi očuvati dohodak najranjivijih skupina stanovništva te postaviti temelje za brzi gospodarski oporavak. U tom kontekstu, donesene su horizontalne mjere namijenjene pomoći gospodarstvu i stanovništvu, kao i niz mjera usmjerenih na ublažavanje negativnih posljedica u pojedinačnim sektorima koje imaju učinke kako s prihodne, tako i s rashodne strane proračuna.

Temeljem izmjena i dopuna Općeg poreznog zakona¹ te Pravilnika o dopunama Pravilnika o provedbi OPZ-a², poduzetnicima koji su imali ili su procijenili da će imati pad prihoda veći od 20%, omogućena je beskamatna odgoda i obročna otplata izravnih poreza i doprinosa. Dodatno, travanjskim paketom gospodarskih mjera ova je mjera ojačana te će poduzetnici s godišnjim prihodom manjim od 7,5 milijuna kuna (kojih je 93%), s padom prihoda većim od 50%, biti u potpunosti oslobođeni plaćanja javnih davanja koja dospijevaju tijekom travnja, svibnja i lipnja 2020. godine. U istom razdoblju, tvrtke koje ostvaruju prihod veći od 7,5 milijuna kuna, uz pad prihoda veći od 50%, bit će djelomično oslobođeni plaćanja navedenih davanja ovisno o padu prihoda. Nadalje, uvedena je i mogućnost plaćanja PDV-a po plaćenim i naplaćenim računima, sve s ciljem osiguravanja dodatne likvidnosti gospodarskih subjekata. Projicirani učinak mjera odgode i otpisa izravnih poreza i doprinosa na razini državnog proračuna iznosi 2,5 milijardi kuna u 2020. godini.

Kako bi se očuvala radna mjesta u najugroženijim sektorima pogođenim koronavirusom, donesena je mjera potpore kojom se sufinancira trošak plaće u iznosu od 3.250 kuna po zaposlenom za ožujak, a

¹ Narodne novine, br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 42/20

² Narodne novine, broj: 35/2020

iznos za travanj i svibanj povećan je na 4.000 kuna, s tim da će trošak doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje snositi državni proračun. Trenutno je ovom mjerom obuhvaćeno gotovo 84 tisuća poslodavaca za 485 tisuća radnih mjesta.

Ove ekonomske mjere, ali i niz mjera usmjerenih na podržavanje likvidnosti u gospodarstvu usporedive su sa svim objavljenim inozemnim paketima mjera, a prema dosad dostupnim podacima i analizama postižu i očekivane rezultate.

Dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji za 2020. godinu pokazuju tek početne učinke pandemije COVID-19 na domaće gospodarstvo. Tako se bilježi rekordno niska razina indeksa ukupnog ekonomskog raspoloženja, a u travnju je došlo i do izraženog pogoršanja potrošačkog optimizma. Nastavno na navedeno i materijalizaciju ekonomskih posljedica zdravstvene krize, makroekonomski scenarij pretpostavlja da će glavni udar na domaće, ali i globalno gospodarstvo biti kratkotrajne naravi, a najintenzivniji u prvoj polovici drugog tromjesečja. Slijedom toga, u 2020. godini očekuje se pad BDP-a od 9,4%, pri čemu će sve sastavnice s rashodne strane BDP-a, izuzev državne potrošnje, bilježiti pad.

Sukladno makroekonomskim pretpostavkama, učincima prethodno spomenutih mjera porezne politike koje je Vlada RH provela kako bi se pružila potpora gospodarstvu i građanima te fiskalnim učincima provedenog poreznog rasterećenja u 2019. i 2020., ukupni prihodi državnog proračuna u 2020. godini planirani su na razini od 122 milijarde kuna i smanjuju se za 23,2 milijarde kuna u odnosu na prvotni plan.

S druge strane, Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu ukupni rashodi planirani su u iznosu od 147,3 milijarde kuna. Pritom je važno naglasiti kako su rashodi državnog proračuna, zadržani na istoj razini kao i u originalnom planu za ovu godinu. Međutim, izvršene su značajne realokacije kako bi se osigurala financijska sredstva potrebna za financiranje mjera i aktivnosti u borbi s epidemijom i njezinim posljedicama. Za provedbu mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta poduzetnicima pogođenima koronavirusom COVID-19 osigurava se 6,7 milijardi kuna. Početkom travnja izvršena je preraspodjela Vlade Republike Hrvatske u iznosu od 1,8 milijardi kuna, a ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu osigurava se dodatnih 4,9 milijardi kuna (iz sredstava fondova Europske unije 1,6 milijarda kuna). Osiguravaju se i sredstva u iznosu od 100,0 milijuna kuna za hitnu prvu fazu provedbe obnove obiteljskih kuća, stambeno poslovnih zgrada i višestambenih zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba i okolice. Za financiranje navedenih mjera sredstva su osigurana iz ušteda ministarstava i drugih državnih tijela, a posebice Ministarstva financija, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova.

Sukladno planiranim prihodima i rashodima, očekuje se da će državni proračun zabilježiti manjak u iznosu od 25,3 milijarde kuna ili 7% BDP-a. Opća država prema ESA 2010 metodologiji imat će manjak u iznosu od 24,8 milijardi kuna ili 6,8% BDP-a. Temeljem kretanja fiskalnog salda proračuna opće države očekuje se da će udio javnog duga u BDP-u u 2020. zabilježiti rast za 13,5 postotnih bodova u odnosu na 2019. godinu te će iznositi 86,7% BDP-a, ponajviše zbog povećanih potreba za zaduživanjem uslijed negativnog fiskalnog učinka uzrokovanog pandemijom koronavirusa.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Hrvatska se suočava s materijalizacijom ekonomskih posljedica globalne zdravstvene krize uzrokovane pandemijom COVID-19 virusa koja je pogodila čitavo svjetsko gospodarstvo. Razmjeri i vremensko trajanje ekonomskih poremećaja još uvijek su vrlo neizvjesni. Dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji za 2020. godinu pokazuju tek početne učinke pandemije COVID-19 na domaće gospodarstvo. Rezultati anketiranja poduzeća za travanj ukazuju na vrlo snažan pad pouzdanja poslovnih subjekata u svim djelatnostima, a posebice u uslugama i trgovini na malo, što je rezultiralo rekordno niskom razinom indeksa ukupnog ekonomskog raspoloženja. Nadalje, u travnju je došlo do izraženog pogoršanja potrošačkog optimizma na mjesečnoj razini. Nakon snažnog međugodišnjeg rasta u prva dva mjeseca, u ožujku je došlo do pada prometa od trgovine na malo od 7,0%. Također, u prvom tromjesečju 2020. došlo je do međugodišnjeg pada obujma industrijske proizvodnje od 4,2%. Iako administrativni podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ukazuju na međugodišnji rast broja osiguranika od 1,8% u prva tri mjeseca ove godine, u ožujku je međugodišnji rast osjetno usporio te je broj osiguranika zabilježio pad u odnosu na veljaču. Prema preliminarnim podacima, sezonski prilagođena harmonizirana stopa nezaposlenosti u ožujku 2020. je iznosila 6,8%, povećavši se za 0,6 postotnih bodova u odnosu na veljaču.

Obzirom na prevladavajuće očekivanje privremenog karaktera zdravstvene ugroze, ali i glavne ekonomskih poremećaja, kao i pravovremene epidemiološke i ekonomske mjere, kumulativni negativni ekonomski učinak krize u slučaju RH ipak bi trebao biti manji od onog globalne financijske krize. Temeljna pretpostavka na kojoj se bazira makroekonomski scenarij je da će glavni udar na domaće, ali i globalno gospodarstvo biti kratkotrajne naravi, a najintenzivniji u prvoj polovici drugog tromjesečja 2020. godine. Tako će ekonomska aktivnost dosegnuti dno u drugom tromjesečju, pri čemu će u većini sektora već prema kraju drugog tromjesečja doći do promjene trenda i početka postupnog oporavka, koji će započeti inicijalnim izraženijim skokom aktivnosti, popraćenim faznim popuštanjem epidemioloških mjera. Slijedom toga, na razini čitave 2020. godine očekuje se pad BDP-a od 9,4%.

Tablica 1. Projekcija bruto domaćeg proizvoda za RH

	2019.	Projekcija 2020.
BDP - realni rast (%)	2,9	-9,4
Osobna potrošnja	3,5	-7,0
Državna potrošnja	3,3	2,7
Bruto investicije u fiksni kapital	7,1	-9,0
Izvoz roba i usluga	4,6	-30,0
Uvoz roba i usluga	4,8	-23,4
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)	2,9	-9,4
Osobna potrošnja	2,0	-4,0
Državna potrošnja	0,7	0,5
Bruto investicije u fiksni kapital	1,4	-1,9
Promjena zaliha	-1,0	-0,9
Izvoz roba i usluga	2,3	-15,4
Uvoz roba i usluga	-2,5	12,1
Indeks potrošačkih cijena, promjena (%)	0,8	-0,3
Stopa nezaposlenosti, anketna (%)	6,6	9,5
Broj zaposlenih ¹	1,4	-3,3

¹ Prema definiciji nacionalnih računa.

Napomena: Podaci za 2019. su preliminarni.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

Promatrajući projekcije sastavnica s rashodne strane BDP-a, pod utjecajem opisanih kretanja osobna potrošnja oštro će pasti u drugom tromjesečju, nakon čega se očekuje izraženiji skok oporavka koji će velikim dijelom nadoknaditi inicijalni pad osobne potrošnje, a potom će uslijediti relativno spor i produžen opravak. Sve komponente investicijske aktivnosti izuzev građevine snažno su usporavale kroz cijelu 2019. godinu te će, pod utjecajem COVID-19 krize, krajem prvog i početkom drugog tromjesečja zabilježiti snažan pad. Trenutni ciklus pojačane građevinske djelatnosti, uključujući i velike infrastrukturne projekte, nastavit će se i početkom drugog tromjesečja, uzevši u obzir vremenski odmak svojstven toj djelatnosti, ali i prioritete nastavka velikih projekata. Također, dinamika investicija u državnom sektoru bit će pomaknuta prema kraju 2020. godine. Državna potrošnja neće izraženije promijeniti svoju kratkoročnu putanju budući da će pojačana potrošnja vezana uz COVID-19 krizu te slabija dinamika tržišnog outputa biti nadomještena brojnim uštedama manje produktivnih rashoda u okviru intermedijarne potrošnje, kao i slabijim rastom naknada zaposlenicima u odnosu na prethodna očekivanja. Izvoz roba ostvarit će u 2020. godini nešto jači pad od investicija u fiksni kapital, ali će imati i brži oporavak. Najveći udar od svih komponenti s rashodne strane u 2020. zabilježiti će izvoz usluga koji će se pod utjecajem pada turističke aktivnosti gotovo prepoloviti. U ovu projekciju ugrađena je pretpostavka o padu noćenja stranih turista ipak nešto slabijem od 70%, zahvaljujući svim posljednjim specifičnim aktivnostima usmjerenim k podizanju broja turističkih dolazaka u 2020., ali i povoljnoj epidemiološkoj perspektivi. Konačno, uvoz roba i usluga svojim će kretanjem pratiti pad konačne potražnje, pri čemu najveće padove u 2020. bilježe sastavnice potražnje s najizraženijim ukupnim (izravnim i neizravnim) udjelom uvozne komponente.

Predviđa se da će nakon rasta od 0,8% u 2019. godini, potrošačke cijene u 2020. zabilježiti blago smanjenje od 0,3% na međugodišnjoj razini. Glavne odrednice kretanja potrošačkih cijena u 2020.

godini bit će osjetno smanjenje cijena nafte na svjetskim tržištima, snažan pad domaće potražnje te usporavanje inflacije u eurozoni.

Prvi učinci pandemije koronavirusa na smanjenje zaposlenosti već su vidljivi u podacima o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje dostupnim za kraj ožujka. U idućim mjesecima očekuje se intenziviranje negativnih trendova, pri čemu će gubici zaposlenosti biti koncentrirani u drugom tromjesečju, da bi nakon toga uslijedio postupni oporavak. Pritom će izraženije smanjenje broja zaposlenih biti prisutno u manjem broju sektora kao što su smještaj, ugostiteljstvo i prijevoz. Uvođenje potpore HZZ-a za očuvanje radnih mjesta znatno će ublažiti utjecaj šoka na zaposlenost te se na razini cijele 2020. godine očekuje pad broja zaposlenih od 3,3%, dok će prosječna anketna stopa nezaposlenosti u 2020. godini iznositi 9,5%. Isto tako, prvi dostupni podaci ukazuju na to da navedena mjera nije inicijalno previše izraženo djelovala niti na kretanje plaća. Slijedom navedenoga, pod pretpostavkom privremenog karaktera krize izazvane COVID-19 te opisane putanje gospodarske aktivnosti, u 2020. godini se očekuje tek umjeren pad plaća.

Detaljan opis makroekonomskih kretanja za 2020. godinu sadržan je u Programu konvergencije RH za 2020. i 2021. godinu koji je usvojen na sjednici Vlade Republike Hrvatske 30. travnja 2020. godine.

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Prihodi državnog proračuna planirani Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu temelje se na očekivanom padu gospodarske aktivnosti uslijed pandemije koronavirusa, mjerama porezne politike koje je Vlada RH provela kako bi se pružila potpora gospodarstvu i građanima te fiskalnim učincima provedenog poreznog rasterećenja u 2019., a koje svoj cjelogodišnji učinak imaju u 2020., kao i učincima poreznih izmjena iz 2020. godine. Navedene izmjene odnose se prvenstveno na porezno rasterećenje u sustavu PDV-a, poreza na dohodak, poreza na dobit, a određene porezne izmjene provedene su i u sustavu trošarina.

Novim planom proračuna za 2020. godinu ukupni prihodi iznose 123,4 milijarde kuna. Pritom prihodi poslovanja iznose 122,6 milijardi kuna, a prihodi od prodaje nefinancijske imovine 770,4 milijuna kuna. Ukupni proračunski prihodi smanjuju se za 23,2 milijarde kuna, što prvenstveno proizlazi iz smanjenja poreznih prihoda koji su u odnosu na prvotni plan smanjeni za 18,1 milijardu kuna te smanjenja doprinosa za 3,8 milijardi kuna.

Prihodi od poreza

Prihodi od poreza su novim planom za 2020. godinu planirani u iznosu od 66 milijardi kuna, što je smanjenje od 18,1 milijardu kuna u odnosu na originalni plan proračuna. Pritom najveće negativne promjene bilježi prihod od PDV-a.

Porez na dobit

Prihod od poreza na dobit prema novom planu za 2020. godinu iznosi 6,5 milijardi kuna i za 2,8 milijardi kuna je manji od prvotno planiranog. Smanjenje ove prihodne kategorije rezultat je očekivanja o manje uplaćenim akontacijama u ostatku godine, a zbog očekivanih rezultata poslovanja poduzetnika kao posljedice pada gospodarske aktivnosti te mjera otpisa i odgode po osnovi poreza na dobit.

Porez na dodanu vrijednost

Novi plan prihoda od poreza na dodanu vrijednost iznosi 43,7 milijardi kuna i manji je u odnosu na prvotno planirane za 12,1 milijardu kuna. Projekcija prihoda od PDV-a temelji se na očekivanom kretanju osobne potrošnje, turističke aktivnosti, ali i rashoda opće države za intermedijarnu potrošnju, investicije te socijalne transfere u naravi.

Posebni porezi i trošarine

Prihodi od posebnih poreza i trošarina prema ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu bilježe smanjenje od 2,7 milijardi kuna u odnosu na prvotni plan te iznose 13,9 milijardi kuna. Izmjena originalne projekcije ovih prihoda rezultat je očekivanog smanjenja potrošnje pojedinih trošarinskih proizvoda uzimajući u obzir i učinke izmjena propisa u trošarinskom sustavu pri čemu se najznačajniji učinak očekuje od povećanja trošarina na duhan i duhanske proizvode.

Najveće promjene u prikupljenim prihodima očekuju se kod trošarina na energente i električnu energiju i posebnog poreza na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove. Pri tome se prihodi od trošarina na energente i električnu energiju smanjuju za 2 milijarde kuna i iznose 6,9 milijardi kuna, a njihovo smanjenje uvjetovano je padom potrošnje naftnih derivata uslijed pandemije koronavirusa, te posljedično, očekivanjima o padu turističkog prometa.

Značajno smanjenje od 476 milijuna kuna očekuje se i kod prikupljenih prihoda od posebnog poreza na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove, budući se zbog krize očekuje smanjenje prodaje osobnih automobila u ovoj godini.

Ostali porezi na robu i usluge

Ova kategorija poreznih prihoda uključuje prihode od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja i u odnosu na prvotno planirane smanjuje se za 17,3 milijuna kuna.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću

Planirani prihod po osnovi poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu smanjuje se za 100,7 milijuna kuna i iznosi 278,4 milijuna kuna. Plan prihoda od naknada za priređivanje igara na sreću smanjuje se za 272,9 milijuna kuna te iznosi 833,3 milijuna kuna. Pad ovih prihoda izravna je posljedica ograničavanja rada casina i kladionica, kao i ostalih lutrijskih igara.

Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije novim planom proračuna za 2020. godinu planiran je u iznosu od 314 milijuna kuna, što je smanjenje od 46 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Doprinosi

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu prihodi od doprinosa smanjuju se za 3,8 milijardi kuna i iznose 21,2 milijarde kuna. Ovo značajno smanjenje prihoda od doprinosa rezultat je očekivanog stanja na tržištu rada, odnosno očekivanog smanjenja plaća i zaposlenosti, koje je izravna posljedica pada gospodarstva uzrokovanog pandemijom koronavirusa, ali i učincima mjera otpisa i odgode ove kategorije prihoda.

Pomoći

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2020. planirani su u iznosu od 18,3 milijarde kuna i u odnosu na prvotni plan smanjuju se za 502,9 milijuna kuna. Oko 97% ukupnih prihoda od pomoći odnosi se na prihode od pomoći međunarodnih organizacija i institucija i tijela EU, koji su izravno vezani uz projekte financirane iz EU proračuna. Pritom valja naglasiti da će dio sredstva biti preusmjeren na nabavu zdravstvenog materijala i opreme, financiranje mjere za očuvanje radnih mjesta u okviru omogućene fleksibilnosti za pomoć u financiranju posljedica koronavirusa.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zatezних kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Prihodi od imovine novim planom proračuna za 2020. godinu iznose 2,2 milijarde kuna, što je smanjenje za 125,9 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan proračuna.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada novim planom za 2020. godinu planirani su na razini od 4,2 milijarde kuna, a u odnosu na prvotno planirane prihode po ovoj osnovi, smanjuju se za 438,5 milijuna kuna. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi smanjuju se za 77 milijuna kuna u odnosu na planirane, a smanjenje je rezultat administrativnog rasterećenja te posljedično i smanjene naplate ovih prihoda. Prihodi po posebnim propisima novim planom za 2020. iznose 3,5 milijardi kuna i smanjuju se za 361,5 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija planiraju proračunski korisnici i to su njihovi namjenski prihodi. Ovi prihodi novim planom za 2020. godinu planirani su u iznosu od 1,2 milijarde kuna i smanjuju se za 44,8 milijuna kuna u odnosu na iznos planiran proračunom iz studenog 2019. godine.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Novim planom za 2020. godinu očekuje se kako će prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza iznositi 7,5 milijardi kuna, što je povećanje od 112,9 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda novim planom za 2020. godinu iznose 526,2 milijuna kuna i smanjuju se za 93,1 milijun kuna u odnosu na prvotni plan. Ovi prihodi planirani su sukladno ostvarenju proračunskih prihoda po ovoj osnovi u prva četiri mjeseca ove godine, te očekivanim kretanjima sukladno značajnom smanjenju aktivnosti i kretanja u vrijeme pandemije koronavirusa.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu planiraju se u iznosu od 770,4 milijuna kuna i smanjuju se za 238,9 milijuna kuna u odnosu na prvotno planirane. Ovi se prihodi najvećim dijelom odnose na prihode od prodaje građevinskih objekata, dok se ostatak odnosi na prihode od prodaje zemljišta, prijevoznih sredstava, postrojenja i opreme te prihode od prodaje zaliha.

Tablica 2. Prihodi državnog proračuna za 2020. godinu

(milijuni HRK)	Plan 2020.	povećanje / smanjenje	Novi plan 2020.	Indeks
PRIHODI POSLOVANJA	144.130	-22.950	121.180	84,1
1. Prihodi od poreza	84.093	-18.067	66.026	78,5
Porez na dohodak	0	0	0	
Porez na dobit	9.349	-2.818	6.531	69,9
Porezi na imovinu	0	0	0	
Porezi na robu i usluge	74.383	-15.203	59.181	79,6
- Porez na dodanu vrijednost	55.881	-12.147	43.734	78,3
- Porez na promet	0	0	0	
- Posebni porezi i trošarine	16.579	-2.665	13.913	83,9
- Ostali porezi na robu i usluge	439	-17	422	96,1
- Porez na dobitke od igara na sreći i ostali porezi od igara na sreću	379	-101	278	73,4
- Naknade za priređivanje igara na sreću	1.106	-273	833	75,3
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	360	-46	314	87,2
Ostali prihodi od poreza	0	0	0	
2. Doprinosi	24.998	-3.791	21.207	84,8
3. Pomoći	18.756	-503	18.253	97,3
4. Prihodi od imovine	2.366	-126	2.240	94,7
Prihodi od financijske imovine	1.319	88	1.407	106,7
Prihodi od nefinancijske imovine	707	-166	540	76,5
Prihodi od kamata za dane zajmove	340	-48	292	85,9
5. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.602	-439	4.163	90,5
6. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.285	-45	1.240	96,5
7. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	7.412	113	7.525	101,5
8. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	619	-93	526	85,0
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.009	-239	770	76,3
UKUPNI PRIHODI PRORAČUNA	145.140	-23.189	121.950	84,0

Izvor: Ministarstvo financija

4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Najznačajnija kretanja na stavkama rashoda u ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu povezana su uz potrebu osiguranja sredstava za provedbu mjera za očuvanje radnih mjesta kod poslodavaca kojima je zbog posebne okolnosti uvjetovane epidemijom koronavirusa (COVID-19) narušena gospodarska aktivnost, kao i financiranja drugih troškova, aktivnosti i projekata koji su povezani uz nastup posebnih okolnosti. Podsjetimo, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 9. travnja 2020. usvojila preraspodjelu sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu kojom se osiguralo 2,1 milijardu kuna za financiranje, u najvećem dijelu, potpora Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Nadalje, ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu osiguravaju se i sredstva novčane pomoći za privremenu i nužnu zaštitu te popravak obiteljskih kuća, stambeno poslovnih zgrada i višestambenih zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba i okolice. Ova sredstva moći će se koristiti za nužnu privremenu zaštitu zgrada od utjecaja atmosferilija i uklanjanja/pridržanja opasnih dijelova zgrada koji su mogli, odnosno koji mogu, ugroziti život ili zdravlje ljudi, popravak ili zamjenu dimnjaka, popravak ili zamjenu zabatnih zidova te popravak dizala.

Za financiranje navedenih mjera sredstva su osigurana iz ušteta ministarstava i drugih državnih tijela, a posebice Ministarstva financija, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu ukupni rashodi zadržavaju se na istoj razini od 147,3 milijarde kuna, međutim izvršene su nužne preraspodjele unutar proračunskih stavki.

Tablica 3. Ukupni rashodi državnog proračuna po ekonomskoj klasifikaciji

(milijuni HRK)	Tekući plan 2020.			Povećanje/Smanjenje			Novi plan 2020.			
	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	
3	Rashodi poslovanja	112.530,6	28.659,6	141.190,2	432,6	-106,0	326,5	112.963,2	28.553,5	141.516,7
31	Rashodi za zaposlene	17.149,8	5.508,1	22.657,8	-423,7	32,0	-391,7	16.726,0	5.540,1	22.266,1
32	Materijalni rashodi	7.278,1	7.616,7	14.894,8	-285,4	-302,8	-588,2	6.992,7	7.313,9	14.306,6
34	Financijski rashodi	7.868,0	21,2	7.889,2	-687,7	4,2	-683,5	7.180,3	25,4	7.205,8
35	Subvencije	4.270,5	4.123,6	8.394,0	2.602,3	2.387,7	4.990,1	6.872,8	6.511,3	13.384,1
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	23.210,7	6.090,3	29.301,0	-838,7	-1.330,0	-2.168,7	22.372,0	4.760,2	27.132,3
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	50.132,0	721,6	50.853,6	215,2	112,7	327,9	50.347,3	834,2	51.181,5
38	Ostali rashodi	2.621,5	4.578,2	7.199,7	-149,4	-1.009,9	-1.159,4	2.472,1	3.568,3	6.040,3
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.585,1	3.516,8	6.101,9	-432,6	106,0	-326,5	2.152,5	3.622,8	5.775,4
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	107,3	176,1	283,4	-10,3	0,4	-9,9	97,0	176,5	273,5
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.615,6	2.659,6	4.275,2	-29,1	-181,6	-210,7	1.586,5	2.478,0	4.064,5
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	1,3	0,3	1,5	-0,2	-0,1	-0,3	1,1	0,2	1,3
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	633,7	207,1	840,8	-388,8	321,2	-67,6	244,9	528,3	773,2
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	227,3	473,7	701,0	-4,2	-33,9	-38,1	223,1	439,8	662,9
	UKUPNO	115.115,7	32.176,3	147.292,1	0,0	0,0	0,0	115.115,7	32.176,3	147.292,1

Izvor: Ministarstvo financija

4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

Ukupni rashodi poslovanja povećavaju se za 326,5 milijuna kuna i iznose 141,5 milijardi kuna. Navedeno je rezultat smanjenja rashoda koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja u iznosu od 106,0 milijuna kuna i povećanja rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u iznosu od 432,6 milijuna kuna.

Rashodi za zaposlene

Ukupni rashodi za zaposlene ovim su Izmjenama i dopunama planirani na razini od 22,3 milijarde kuna i smanjuju se u odnosu na tekući plan za 391,7 milijuna kuna.

Uz mjere koje su donesene radi olakšanja problema nelikvidnosti onih gospodarstvenika čija je poslovna aktivnost smanjena uslijed epidemije, uz istovremeno očuvanje radnih mjesta i zaposlenosti, doneseni su i akti značajni za rad i poslovanje svih subjekata u sustavu proračuna. Riječ je o Zaključku o ograničavanju rashoda proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna zbog promjene gospodarskih okolnosti uslijed epidemije koronavirusa i Odluci o ograničavanju korištenja sredstava predviđenih Državnim proračunom Republike Hrvatske i financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za 2020. godinu (u daljnjem tekstu: Odluka). Odluka je stupila na snagu 4. travnja 2020., a istom se između ostaloga ograničila mogućnost zapošljavanja, odnosno prijema na određeno ili neodređeno vrijeme u državnim i javnim službama. Navedena Odluka je bila privremenog karaktera, a sada su navedena ograničenja dio Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu koji se donosi uz ove Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi ovim se Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu smanjuju za 588,2 milijuna kuna čime dolaze na razinu od 14,3 milijarde kuna. Navedeno je rezultat smanjenja rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u iznosu od 285,4 milijuna kuna i to prvenstveno uslijed smanjenja ovih rashoda kod većine proračunskih korisnika, a u najvećem dijelu na razdjelu Ministarstva obrane u visini od 133,2 milijuna kuna.

Istodobno, smanjuju se izdvajanja za ovu kategoriju rashoda koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja u iznosu od 302,8 milijuna kuna i to ponajprije na pozicijama Ministarstva zaštite okoliša i energetike u iznosu od 124,0 milijuna kuna, od čega 101,8 milijuna na rashodima za administraciju i upravljanje nacionalnih parkova i parkova prirode.

Financijski rashodi

Financijski rashodi, koji su najvećim dijelom određeni kretanjem rashoda za kamate, u skladu s uvjetima na financijskim tržištima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga, bilježe razinu od 7,2 milijarde kuna u 2020. godini.

Subvencije

Ukupni rashodi za subvencije iznose 13,4 milijarde kuna što je u odnosu na tekući plan povećanje od 5,0 milijardi kuna. Ovo povećanje je rezultat povećanja subvencija na pozicijama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 4,5 milijardi kuna za potpore za očuvanje radnih mjesta i Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 507,8 milijuna kuna, ponajprije za mjere ruralnog razvoja i izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima.

Treba istaknuti da se za provedbu mjere **Potpore za očuvanje radnih mjesta poduzetnicima pogođenima koronavirusom COVID-19** na svim kategorijama rashoda osigurava 6,7 milijardi kuna. Početkom travnja izvršena je preraspodjela Vlade Republike Hrvatske u iznosu od 1,8 milijardi kuna, a ovim izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu osigurava se dodatnih 4,9 milijardi kuna od čega je, kao što smo prethodno istaknuli, na ovoj kategoriji rashoda planirano 4,5 milijardi kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Ukupne pomoći smanjuju se za 2,2 milijarde kuna i iznose 27,1 milijardu kuna. To je posljedica smanjenja rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u iznosu od 838,7 milijuna kuna, kao i onih koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja u iznosu od 1,3 milijarde kuna. Smanjenje rashoda financiranih iz EU i ostalih izvora rezultat je prvenstveno smanjenja rashoda na pozicijama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 630,3 milijuna kuna, Ministarstva zaštite okoliša i energetike u iznosu od 456,5 milijuna kuna i Ministarstva znanosti i obrazovanja u iznosu od 108,4 milijuna kuna, a sve u okviru provedbe Operativnog programa Konkurentnost i kohezija.

Naknade građanima i kućanstvima

Ukupne naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade povećavaju se za 327,9 milijuna kuna i iznose 51,2 milijarde kuna. Unutar ove kategorije osigurana su dodatna sredstva u iznosu od 385,0 milijuna kuna za provedbu mjere **Potpore za očuvanje radnih mjesta poduzetnicima pogođenima Korona virusom COVID-19**, kao i 24,0 milijuna kuna na pozicijama Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama za subvencioniranje stambenih kredita. Uz navedeno, realociraju se sredstva unutar pozicija Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje s neto smanjenjem rashoda u iznosu od 54,4 milijuna kuna, kao i sredstva u okviru sustava socijalne skrbi s neto povećanjem rashoda u iznosu od 8,6 milijuna kuna.

Ostali rashodi

Ukupni ostali rashodi smanjuju se za 1,2 milijarde kuna i to većinom na EU izvorima u iznosu od 1,1 milijardu kuna. Napominjemo kako navedeno uključuje smanjenje na pozicijama Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 582,6 milijuna kuna od čega je 447,3 milijuna kuna prenamijenjeno na subvencije u poljoprivredi. Također, smanjuju se rashodi u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta u iznosu od 237,9 milijuna kuna.

Rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka smanjuju se za 149,4 milijuna kuna. Pritom su osigurana sredstva za novu proračunsku aktivnost na pozicijama Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja „**Sanacija štete uzrokovana potresom na području Grada Zagreba i okolice**“. Riječ je o sredstvima koja se osiguravaju za hitnu prvu fazu provedbe obnove obiteljskih kuća, stambeno poslovnih zgrada i višestambenih zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba i okolice, u obliku novčane pomoći za privremenu i nužnu zaštitu zgrada od utjecaja atmosferilija i uklanjanja/pridržanja opasnih dijelova zgrada koji su mogli, odnosno koji mogu, ugroziti život ili zdravlje ljudi, popravak ili zamjenu dimnjaka, popravak ili zamjenu zabatnih zidova te popravaka dizala. Na ovoj proračunskoj poziciji osigurano je 99,0 milijuna kuna, od čega je 12 milijuna kuna osigurano iz izvora donacije. Na drugim kategorijama rashoda za navedene svrhe osigurano je još 1,0 milijun kuna.

Na pozicijama Ministarstva financija provedeno je 91,9 milijuna kuna smanjenja. Proračunska zaliha smanjena je za 50,0 milijuna kuna. Unutar aktivnosti temeljem koje se financiraju naknade štete uzrokovane elementarnim nepogodama smanjena su sredstva u iznosu od 20,0 milijuna kuna na ovoj kategoriji rashoda, a povećana su u istom iznosu na kategoriji pomoći. Hrvatska biskupska konferencija odrekla se iznosa od 20,9 milijuna kuna čime je i Katolička crkva dala svoj doprinos prevladavanju ove krize.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine smanjuju se za 326,5 milijuna kuna i iznose 5,8 milijardi kuna. Navedeno je rezultat smanjenja sredstava za nabavu robnih zaliha financiranih iz općih prihoda i primitaka unutar pozicija Ravnateljstva za robne zalihe u iznosu od 381,9 milijuna kuna budući da će se nabava financirati iz EU izvora. Stoga se rashodi koji se financiraju iz EU izvora na Ravnateljstvu za robne zalihe povećavaju za 320,3 milijuna kuna. Unutar rashoda za nabavu nefinancijske imovine planirano je i povećanje rashoda u iznosu od 106,0 milijuna kuna na EU i ostalim izvorima, od čega je najznačajnije na pozicijama Ministarstva zdravstva.

4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

Rashodi državnog proračuna ostaju na istoj razini od 147,3 milijarde kuna s tim da se, gledano po funkcijskoj klasifikaciji, opće javne usluge smanjuju u iznosu od 1,7 milijardi kuna, a ekonomski poslovi za 1,1 milijardu kuna. Za 4,6 milijardi kuna povećavaju se izdvajanja za socijalnu zaštitu i to ponajprije zbog financiranja provedbe mjera za očuvanje radnih mjesta kod poslodavaca kojima je zbog posebne okolnosti uvjetovane epidemijom koronavirusa (COVID-19) narušena gospodarska aktivnost.

Tablica 4. Rashodi državnog proračuna po funkcijskoj klasifikaciji

(milijuni HRK)		Tekući plan 2020.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2020.
01	Opće javne usluge	26.666,8	-1.733,7	24.933,1
02	Obrana	4.993,2	-195,3	4.797,9
03	Javni red i sigurnost	9.138,1	-129,8	9.008,3
04	Ekonomski poslovi	21.329,4	-1.140,5	20.188,9
05	Zaštita okoliša	2.047,4	-432,1	1.615,3
06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	3.266,5	-635,9	2.630,6
07	Zdravstvo	12.404,3	95,7	12.500,0
08	Rekreacija, kultura i religija	2.920,3	-230,0	2.690,4
09	Obrazovanje	8.266,6	-205,5	8.061,0
10	Socijalna zaštita	56.259,4	4.607,1	60.866,5
UKUPNO		147.292,1	0,0	147.292,1

Izvor: Ministarstvo financija

4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

S ciljem daljnjeg povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava u nastavku se u okviru obrazloženja rashoda državnog proračuna, daje prikaz rashoda i po izvorima financiranja.

Tablica 5. Rashodi državnog proračuna po izvorima financiranja

(milijuni HRK)		Tekući plan 2020.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2020.
1	Opći prihodi i primici	89.958,9	3.822,6	93.781,5
2	Doprinosi za obvezna osiguranja	24.997,5	-3.799,1	21.198,4
3	Vlastiti prihodi	1.282,0	-118,4	1.163,6
4	Prihodi za posebne namjene	11.499,6	535,5	12.035,0
5	Pomoći	18.817,1	-502,9	18.314,2
6	Donacije	83,0	96,9	179,8
7	Prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja	494,7	-11,0	483,6
8	Namjenski primici od zaduživanja	159,3	-23,5	135,8
UKUPNO		147.292,1	0,0	147.292,1

Izvor: Ministarstvo financija

Gledano kroz izvore financiranja, rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države (izvora 1 Opći prihodi i primici, 2 Doprinosi za obvezna osiguranja i 8 Namjenski primici od zaduživanja) ostaju na istoj razini, kao i rashodi koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja.

5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 122 milijarde kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 147,3 milijarde kuna, manjak državnog proračuna za 2020. godinu planiran je u iznosu od 25,3 milijarde kuna ili 7% bruto domaćeg proizvoda.

Tablica 6. Ukupni manjak državnog proračuna

<i>(milijuni HRK)</i>	Plan 2020.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2020.	Indeks
Prihodi (6+7)	145.140	-23.189	121.950	84,0
Prihodi poslovanja (6)	144.130	-22.950	121.180	84,1
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	1.009	-239	770	76,3
Rashodi (3+4)	147.292	0	147.292	100,0
Rashodi poslovanja (3)	141.190	327	141.517	100,2
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	6.102	-327	5.775	94,6
Ukupni manjak/višak	-2.152	23.189	-25.342	
% BDP-a	-0,6	6,4	-7,0	

Izvor: Ministarstvo financija

6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

U Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu planiran je manjak državnog proračuna u iznosu od 25,3 milijarde kuna, što je za 23,2 milijarde kuna više u odnosu na prvotno planirani iznos. Planirani manjak financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planirani u iznosu od 63,4 milijarde kuna, dok su ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planirani u iznosu od 38,1 milijardu kuna.

Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja, u Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu, planirani su u iznosu od 63,4 milijarde kuna što je za 32,9 milijardi kuna više u odnosu na prvotni plan. Navedeno povećanje rezultat je povećanja plana primitaka od izdanih vrijednosnih papira za 24,9 milijardi kuna te primitaka od zaduživanja za 10,7 milijardi kuna uz istovremeno smanjenje plana primitaka od primljenih povrata glavnica danih zajmova i depozita za 1,7 milijardi kuna i primitaka od prodaje dionica i udjela u glavnici za 940,0 milijuna kuna. Na povećanje plana primitaka od izdanih vrijednosnih papira i primitaka od zaduživanja u najvećoj mjeri utječe potreba za dodatnim financijskim sredstvima koja će biti usmjerena na saniranje posljedica epidemije koronavirusa kao i za provedbu mjera za pomoć gospodarstvu.

Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planirani su u iznosu 38,1 milijardu kuna, što je povećanje za 8,0 milijardi kuna u odnosu na prvotno planirana sredstva. Izdaci za dane zajmove i depozite planirani su u iznosu od 9,5 milijardi kuna i u odnosu na prvotno planirana sredstva povećani su za 7,9 milijardi kuna što je rezultat povećanja plana izdataka za dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru u iznosu od 3,0 milijarde kuna, izdataka za depozite i jamčevne pologe u iznosu od 1,9 milijardi kuna, izdataka za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 76,7 milijuna kuna te izdataka danih zajmova drugim razinama vlasti u iznosu od 2,9 milijardi kuna, uz istovremeno smanjenje izdataka za dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u iznosu od 50,0 milijuna kuna. Povećanje plana danih zajmova drugim razinama vlasti u iznosu od 2,9 milijardi kuna odnosi se na sredstava beskamatnog zajma koja će se dodjeljivati jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje kojima su uslijed povrata, odnosno odgode i otpisa plaćanja i/ili obročne otplate poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa smanjeni prihodi, a sve s ciljem zadržavanja održivosti financiranja na cijelom području Republike Hrvatske tijekom razdoblja trajanja epidemije koronavirusa. Povećanje plana izdataka za dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru u iznosu od 3,0 milijarde kuna odnosi se na sredstava namijenjena Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak koja će, radi ublažavanja negativnih posljedica epidemije koronavirusa, provoditi mjere za očuvanje razine gospodarske aktivnosti, likvidnosti gospodarskih subjekata te očuvanja radnih mjesta.

Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova planiraju se u iznosu od 5,5 milijardi kuna i u odnosu na prvotni plan povećavaju se za 3,7%, odnosno 198,0 milijuna kuna.

Plan izdataka za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire ostaje na razini prvotnog plana u iznosu od 23,0 milijarde kuna.

Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te ukupnog manjka proračuna jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 7,2 milijarde kuna te prijenos depozita u sljedeću godinu u iznosu od 7,1 milijardu kuna.

Tablica 7. Ukupni prihodi, rashodi i financiranje državnog proračuna

(milijuni HRK)	Plan 2020.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2020.	Indeks
	1	2	3	4=3/1
PRIHODI POSLOVANJA	144.130	-22.950	121.180	84,1
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.009	-239	770	76,3
UKUPNI PRIHODI	145.140	-23.189	121.950	84,0
RASHODI POSLOVANJA	141.190	327	141.517	100,2
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	6.102	-327	5.775	94,6
UKUPNI RASHODI	147.292	0	147.292	100,0
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-2.152	-23.189	-25.342	
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	30.544	32.868	63.412	207,6
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	30.118	8.024	38.142	126,6
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	6.946	242	7.188	103,5
PRIJENOS DEPOZITA U NAREDNU GODINU	-5.220	-1.897	-7.117	136,3
NETO FINANCIRANJE	2.152	23.189	25.342	

Izvor: Ministarstvo financija

7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

Novim planom u 2020. godini opći proračun prema nacionalnoj metodologiji bilježi manjak od 28,9 milijardi kuna ili 8% BDP-a. Pritom državni proračun bilježi razinu manjka od 7% BDP-a, izvanproračunski korisnici manjak od 0,7% BDP-a, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave manjak od 0,3% BDP-a.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010, a ponajprije projicirani iznos odgođenih javnih davanja, procjenjuje se kako će planirani manjak općeg proračuna u 2020. godini iznositi 24,8 milijardi kuna ili 6,8% BDP-a.

Tablica 8. Procjena ukupnog manjka/viška proračuna opće države

(u mil kuna)	2019.	Plan 2020.	Novi plan 2020.
DRŽAVNI PRORAČUN			
Ukupni prihodi	139.920	145.140	121.950
% BDP-a	35,0	40,0	33,6
Ukupni rashodi	139.870	147.292	147.292
% BDP-a	35,0	40,6	40,6
Ukupni manjak/višak	50	-2.152	-25.342
% BDP-a	0,0	-0,6	-7,0
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI			
Ukupni manjak/višak	2.017	725	-2.399
% BDP-a	0,5	0,2	-0,7
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA			
Ukupni manjak/višak	-1.426	-601	-1.114
% BDP-a	-0,4	-0,2	-0,3
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija			
Ukupni manjak/višak	641	-2.028	-28.855
% BDP-a	0,2	-0,6	-8,0
OSTALE PRILAGODBE			
	912	2.657	4.013
% BDP-a	0,2	0,7	1,1
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija			
	1.553	629	-24.843
% BDP-a	0,4	0,2	-6,8

Izvor: Ministarstvo financija

Temeljem kretanja fiskalnog salda proračuna opće države očekuje se da će udio javnog duga u BDP-u u 2020. zabilježiti rast za 13,5 postotnih bodova u odnosu na 2019. godinu te će iznositi 86,7% BDP-a, ponajviše zbog povećanih potreba za zaduživanjem uslijed negativnog fiskalnog učinka uzrokovanog pandemijom koronavirusa. Osim toga, u projekciju kretanja javnog duga, uključeni su i iznosi dodatnih potreba za likvidnosti koji se temelje na iznosu odgođenih javnih davanja, a u projekciju duga uključeno je i projicirano smanjenje depozita na razini opće države u iznosu od 6 milijardi kuna.